

AFGØRELSE FRA ANKENÆVNET FOR BUS, TOG OG METRO i genoptagelsessag

Journalnummer: 2018-0195

Metroselskabet I/S v/Metro Service A/S har anmodet ankenævnet om at genoptage sagen, hvori ankenævnet den 12. december 2018 traf afgørelse, om at Metro Service skulle frafalde kontrolafgiften for rejse på et familiemedlems personlige rejsekort.

Ankenævnet har behandlet genoptagelsessagen på sit møde den 6. marts 2019.

Ankenævnets

sammensætning:

Nævnnsformand, landsdommer Tine Vuust
Torben Steenberg (2 stemmer)
Asra Stinus
Helle Berg Johansen

Ankenævnet har truffet følgende

AFGØRELSE:

Afgørelsen af 12. december 2018 fastholdes med den præcisering, som fremgår af begrundelsen nedenfor.

- oOo -

Hver af parterne kan anlægge sag ved domstolene om de forhold, som klagen har vedrørt.

Klageren henvises til at søge yderligere oplysning om eventuel bistand i forbindelse med sagsanlæg på www.domstol.dk, www.advokatsamfundet.dk og /eller eget forsikringsselskab om eventuel forsikringsretshjælp.

-oOo-

SAGENS OMSTÆNDIGHEDER:

Den 12. december 2018 behandlede ankenævnet en sag, hvor klagerens søn på 19 år fejlagtigt havde rejst på klagerens personlige rejsekort og ved kontrol var blevet pålagt en kontrolafgift på 750 kr., som Metro Service havde fastholdt under den efterfølgende klagesagsbehandling.

For så vidt angår sagens nærmere omstændigheder herunder forespørgslen til DOT og deres svar, samt parternes påstande og anbringender henvises til afgørelsen af 12. december 2018.

Ankenævnet udtalte følgende:

"Det fremgår af de Fælles Landsdækkende Rejseregler, at rejsekortindehaveren altid skal være checket ind på de rejser, hvor et personligt rejsekort benyttes som rejsehjemmel til flere passagerer. Derudover vil den første, der checker ind på et rejsekort personligt, altid være at regne for kortindehaveren selv.

Da klagerens søn havde anvendt klagerens personlige rejsekort, var det derfor berettiget, at han blev pålagt en kontrolafgift i kontrolsituationen.

Ankenævnet har noteret sig svaret fra DOT, men finder dog, at der i bedømmelsen af pålagte kontrolafgifter på baggrund af rejse på en andens personlige rejsekort må foretages en individuel sagsbehandling i trafikvirksomheden, når det bedømmes, om en kontrolafgift skal fastholdes.

I en sag som den foreliggende finder ankenævnet, at kontrolafgiften efter en sådan sagsbehandling burde have været frafaldet. Der er herved navnlig lagt vægt på, at sønnen ved en fejl havde taget sin mors rejsekort, og der således ikke var tale om et bevidst mønster, og at trafikvirksomheden ikke har lidt noget tab, da der var betalt for rejsen og ikke optjenes rabat ved kørsel på Sjælland. Det bemærkes, at det under sagsbehandlingen kunne klarlægges, hvor den pågældende passager havde checket rejsekortet ud, og at der i et sådant tilfælde ikke ses at være omgørelsesrisiko, idet flere passagerer ikke uden risiko for en kontrolafgift kan rejse på kortet, uden at alle er checket ind.

Da der er tale om en praksisændring, skal Metro Service ikke betale 10.000 kr. i omkostninger for tabt sag i ankenævnet. "

Metro Service anmodede den 21. december 2018 ankenævnet om at genoptage sagen og omgøre afgørelsen. Anmodning om genoptagelse blev forelagt ankenævnets formand, som besluttede at imødekomme anmodningen.

Til støtte for sin påstand gjorde Metro Service følgende gældende:

"I henhold til de gældende kort- og rejseregler er det ikke tilladt at benytte 3. parts rejsekort, heller ikke selv om der er tale om familiemedlemmer med samme bopæl.

Af kortbestemmelserne for Rejsekort fremgår det under pkt. 1.6

(<https://www.rejsekort.dk/~media/rejsekort/pdf/kortbestemmelser/2018/175253-kortbestemmelser-privat-februar-2018-m65-laese.pdf>) :

Rejsekort udstedes enten som rejsekort personligt, rejsekort flex eller rejsekort anonymt. Alle korttyper har kortnummer påtrykt. Et rejsekort udløber fem år fra udstedelsesdatoen. Herefter skal et rejsekort erhverves på ny, se kortpris i afsnit 1.5.

Et rejsekort personligt (herunder med pendler kombi) er et personligt kort, og kortindehaveren skal derfor altid selv være checket ind på kortet på de rejser, hvor et rejsekort personligt benyttes. Indehaveren kan tage andre med på rejsen ved at checke disse ind. Dette er dog ikke muligt for rejsekort personligt med et aktivt pendler kombi. Kortindehaverens navn er påtrykt kortet. I tilfælde af et rejsekort personligt benyttes, uden at kortindehaveren også selv er checket ind på rejsen, kan kortet inddrages, og den rejsende har ikke gyldig rejsehjemmel.

På baggrund af ovenstående må det således være indiskutabelt, at klagers søn har kørt uden gyldig rejsehjemmel, uagtet at der er trukket rejsens pris på et rejsekort.

Ankenævnet anfører da også i deres afgørelse, at *"Da klagerens søn havde anvendt klagerens personlige rejsekort, var det derfor berettiget, at han blev pålagt en kontrolafgift."*

Vi har svært ved at forstå, hvordan ankenævnet kan anføre, at kontrolafgiften var berettiget, men at denne burde være frafaldet ved den oprindelige sagsbehandling, da der var tale om en fejl fra klagerens søns side. I vores sagsbehandling har vi ikke mulighed for at vurdere, hvorvidt der er handlet i god eller ond tro, og da vi ønsker at behandle alle vore passagerer ens, forholder vi os derfor alene til fakta - om der ved billetkontrol kan fremvises gyldig rejsehjemmel, hvilket ikke var tilfælde i denne konkrete sag. På denne måde tilsikrer vi, at alle får en ensartet sagsbehandling.

På det personlige rejsekort fremgår tydeligt navn og vi finder det derfor ikke undskyldeligt, at klagers søn på 19 år har benyttet klagers rejsekort. Klagers søn kan ikke have været i tvivl om, at det var morens kort, idet morens navn tydeligt fremgik af forsiden.

Det er altid passagerens eget ansvar - inden påstigning - selv at sikre sig, at være i besiddelse af gyldig rejsehjemmel, som kan forevises på forlangende. Da klagers søn selv er i besiddelse af et rejsekort, og derved er bekendt med, at navnet fremgår på forsiden, samt at klagers søn nemt – havde kan kontrolleret det medtagne – ville have kunnet konstatere, at det var hans mors og ikke hans navn, der var påført, finder vi således ikke at der foreligger en sådan situation, at sønnens kontrolafgift skal bortfalde.

Ydermere har ankenævnet sendt en generel forespørgsel til DOT for en udtalelse, og af udtalelsen fremgår det tydeligt, at trafikselskaberne ønsker at sikre, at passagerne er underlagt de samme rejseregler, uanset hvor i landet rejsen foretages. Endvidere anføres, at trafikselskaberne derfor ikke finder det hensigtsmæssigt at introducere forskellige regler på området afhængigt af om rejsen foretages i et takstsystem med eller uden optjening af mængderabat.

Ved en praksisændring, som ankenævnet har foretaget i denne konkrete sag, vil denne ensartethed således bortfalde.

Afslutningsvis undrer det os meget, at ankenævnet ignorerer og går imod de regler, der er vedtaget og gør sig gældende for brug af rejsekort og som fremgår af Rejsekort kortbestemmelser samt de fælles landsdækkende rejseregler vedtaget af trafikselskaberne.

Hvis ankenævnet fortsat fastholder afgørelsen, ønsker vi en uddybende forklaring på og begrundelse for, at gældende regler ignoreres.”

ANKENÆVNETS AFGØRELSE OG BEGRUNDELSE AF 6. MARTS 2019:

Metro Service anfører, at deres billetterende personale ikke må foretage en nærmere sagsbehandling i forbindelse med kontrol af rejsehjemmel.

I afgørelsen af 12. december 2018 udtalte ankenævnet da også, at det i *selve* kontrolsituationen var berettiget, at stewarden pålagde kontrolafgiften efter at have konstateret, at sønnen efter ordlyden i bestemmelserne om personlige rejsekort ikke havde gyldig rejsehjemmel.

Metro Service har i genoptagelsesansøgningen henvist til udtalelsen fra DOT, hvori det gøres gældende, at der ikke kan skelnes mellem rejser med eller uden optjening af rabat, idet trafikvirksomhederne ønsker ensartede regler for passagererne, uanset om der rejses i Takst Vest eller i DOT's område.

Til dette bemærker ankenævnet, at der allerede *er* individuelle forskelle mellem de forskellige transportformer. Således må man fx medtage cykler gratis i S-tog, men ikke i metroen, som derudover har spærretid for cykler. Spærretiden for passagerer med pensionistkort varierer også, alt efter om man rejser med bus/metro eller S-tog.

Ankenævnet finder på den baggrund, at der ikke er tilstrækkeligt belæg for argumentationen om, at der til gavn for passagererne skal være ensartethed mellem landsdelene, og at der herefter ikke kan være forskel i reglerne for rejse på personligt rejsekort.

Det er et forvaltningsretligt princip, at afgørelsesmyndigheden ikke må *sætte skøn under regel*.

Dette betyder, at afgørelsesmyndigheden som udgangspunkt har pligt til at skønne konkret og individuelt, i tilfælde hvor den er tillagt en skønsmæssig beføjelse. Alle relevante omstændigheder skal inddrages i afvejningen, og forvaltningen kan som udgangspunkt ikke opstille en fast regel og følge den i alle tilfælde. En vejledende hovedregel må imidlertid gerne opstilles, men det er et krav, at denne hovedregel ikke må administreres således, at skønnet reelt afskæres. Forvaltningen skal derfor have for øje, at der kan være omstændigheder, der skal lede til et andet resultat end den opstillede hovedregels resultat.

Uanset at Metro Service ikke er omfattet af forvaltningsloven direkte, finder ankenævnet, at de som afgørelsesorgan skal overholde de forvaltningsretlige principper for god sagsbehandlingsskik.

Der kan argumenteres for, at der med de eksplicitte bestemmelser om forbud mod at rejse på en andens personlige rejsekort, ikke er tillagt afgørelsesmyndigheden en skønsmæssig beføjelse, men heroverfor står hensynet til, at afgørelsesmyndigheden udviser en vis saglighed og rimelighed, når det skal besluttes, om en kontrolafgift skal fastholdes, hvilket er ikke tilfældet, når der beviseligt er betalt den korrekte pris for den pågældende rejse.

At træffe beslutning om, at kontrolafgiften skal frafaldes, indebærer således ikke en ignorering af rejser reglerne og kortbestemmelserne, som Metro Service gør gældende, men derimod en sagsbehandling, som er i overensstemmelse med de forvaltningsretlige forskrifter.

Afgørelsen af 12. december 2018 fastholdes herefter med den ovennævnte præcisering.

Kontrolafgiften skal frafalde, men Metro Service skal ikke betale 10.000 kr. i omkostninger for tabt sag i ankenævnet, da der er tale om en praksisændring.

Klageren har fået medhold i klagen og skal efter ankenævnets vedtægter § 24, stk. 2, have sit klagegebyr tilbagetalt.

På ankenævnets vegne

Tine Vuust
Nævnshoved